

Till läraren: de korta texterna

Texttyp: Beskrivande text · åk 4–7

De korta texterna i pass 1 och pass 11 visar vad eleven gör utan stöd, och de går till dig. Här står också hur du svarar på texterna i hela kursen och hur eleven räknar när hen fyller i sin stapel.

De korta texterna	
Uppgiften	Säg samma ord i pass 1 och pass 11, och skriv dem och de tre förslagen på tavlan: <i>"Välj ett av de tre förslagen, och beskriv det för mig. Jag har aldrig sett det, men jag vill se det framför mig."</i> Säg inget om vad texten ska innehålla. Lägg fram papper för den som vill planera, och i pass 11 också lappar.
Förslagen i pass 1	Förslagen är <i>"En sak som du tycker om"</i> , <i>"En plats där du brukar vara"</i> och <i>"Ett djur som du känner"</i> , i den ordningen. Eleven skriver vad hen beskriver på raden Det här beskriver jag, på bladet Något du aldrig har sett.
Förslagen i pass 11	Förslagen är <i>"En sak som du har fått"</i> , <i>"En plats ute som du tycker om"</i> och <i>"Ett djur som du har sett många gånger"</i> , i den ordningen. Säg sedan vilket förslag som är elevens: det av samma slag som hen valde i pass 1, en sak, en plats eller ett djur. Hen skriver med samma verktyg som då. Handlar elevens eget brev om det hen skulle beskriva, väljer hen något annat av samma slag.
Så svarar du	Skriv tre svarsrader under varje text: Nu vet jag, Det här ser jag framför mig och Nu undrar jag. Till breven skriver du dem på ett eget papper. Efter Nu undrar jag skriver du en av kortets frågor som texten inte svarar på. Ett svar kan lyda: <i>"Nu vet jag att din hamster bor i en bur på skrivbordet. Det här ser jag framför mig: hjulet som snurrar på natten. Nu undrar jag hur stor hamstern är."</i> Att svara på en text tar tre till fem minuter.
När du svarar	Den korta texten svarar du på till pass 2. Efter pass 4 skriver du <i>"Vad liknar det?"</i> vid ett ställe där läsaren inte får helheten. Efter pass 8 och pass 10 skriver du <i>"Hur vet jag att det är just den?"</i> i breven, vid ett ställe som kunde passa in på något annat. Ditt svar på texten från pass 11 får eleven när gruppen samlas igen.
Så räknar ni	Från pass 6 sätter eleven ett streck med blyerts i kanten vid det hen räknar, och fyller i sin stapel som det står under diagrammet. Varje fråga på kortet ger högst en ruta. För en sak eller ett djur räcker det för den första rutan att texten säger vad det är och var det hör hemma. Ett allmänt ord som stor eller fin ger ingen ruta. En jämförelse ger en ruta när läsaren känner till det den jämförs med. Meningen om varför räknas inte.
Efter pass 11	I pass 11 räknar eleven den första korta texten utan det hen skrev under strecket i pass 2. Efter passet läser du de korta texterna och rättar staplarna om de inte stämmer. En rutas skillnad mellan två staplar säger inte mycket. Visa texterna och diagrammet för klassläraren.

© Niclas Fohlin. Ur Texttyp: Beskrivande text, <https://niclasfohlin.se/stodundervisning/texttyp-beskrivande-text>.